

Éjszakai séta az aranysakálok földjén

2015. október 9-én a Türr István Szakközépiskola néhány lelkes tanára felkérte a bajai csillagvizsgáló kollektíváját egy éjszakába nyúló szakmai túra vezetésére az Illancsba. Mint talán már egyre többen tudják: az alföldi homokhátság Bajáig elnyúló D–DNY-i csücske a műholdfelvételek tanúsága szerint igen alacsony fényszennyezettségével tűnik ki, a sötét égboltú terület méretét tekintve a zselici és a hortobágyi csillagpark közötti. Emellett nagyon különleges felszíni formáival (helyenként egészen jelentős méretű, meredek homokbuckák) és számtalan védett növény és állatfajával igazi „turistacsemege”. Néhány év óta az SZTE Bajai Observatórium kol-

idő megakadályozta, csakúgy, mint a horizonton látható távoli hegyek végig mutogatását, és a távcsöves tájékozódási gyakorlatot. A környező táj látványa azért még így is szép volt, a Kopaszhegy K-i lejtőjén korábban épült katonai bunker meglátogatása pedig (különösen a fiúk körében) általános tetszést aratott. Visszaérkezve a bunkertől csodák csodájára elkezdtek szétnyílni a felhők! A hosszan elnyúló menetoszlop már sötétben vonult le a valamikori legénységi épület romjaihoz. Addigra teljesen kiderült, úgyhogy előkerültek a magunkkal hozott refraktorok, útitávcsövek is. Több kisebb csoportra osztva lézeres csillagkép-oktatáson, távcsöves észlelésen

Indul a menetoszlop Józsefházapuszta északi határánál

lektívája azt kezdte előkészíteni, hogy Baja és környéke fényszennyezését megállítva, a környező önkormányzatokkal összefogva itt is csillagoségbolt-parkot alapítsanak. Ebben partner a Kiskunsági Nemzeti Park, és immár Érsekcsanád Önkormányzata is. A helyi kampánynak köszönhetően fokozódik a közérdeklődés, ez a mostani séta is ennek folyamánya.

A kb. 140 fős tömeg két busszal, valamint egy halom biciklivel jutott ki Józsefházapusztára, ahonnan a séta délután 5-kor indult. A terv szerint a térség második legmagasabb kiemelkedésére, a Kopaszhegyre (165 m) napnyugtára ért volna a társaság, ahol a napnyugtát figyelték volna meg. Ezt sajnos a felhős-párás

vettek részt a diákok, egy másik csoport számára pedig infratechnikai gyakorlati bemutató, az éjjellátók használatának kipróbálása folyt. Végül egy közös éjszakai csoportkép után megindult vissza a kiindulópontra a sereg, és nagyjából este 10–11 felé mindenki hazaért. A menetet mindvégig terepjáróval biztosítottuk, walkie-talkie kapcsolat volt a menetoszlop eleje és vége között. Néhányakat sikerült megijeszteni azzal, hogy a térségben számtalan aranysakál kotorek is ismert, és tán hallani is lehet majd a vonításukat a visszaút során – ettől aztán még egy lapáttal rádobtak a zsibongásra, nehogy hallaniuk kelljen az erdő hangjait... Így sajnos minden jobb érzésű nagytestű állat messze elkerülte az útvona-

Megpihen a társaság a Kopasz-hegy tetején egy kráter peremén (a diákcsoport egy része)

Kiderült az ég! Távcsovezés a volt lőtéri legénységi épületnél

lunkat, nem láttunk semmilyen élőlényt.

Hirtelen csöppent a csillagparki minősítés megszerzésére áhítózó csapatunk a tűzvonalba, hiszen mindjárt első alkalommal ilyen hatalmas tömeget kellett fogadnunk. A szervező tanárokkal közösen hamar kitaláltuk, hogy mit hogyan kellene csinálni, és végül is nagyon jól sült el minden. Természetesen a zselici csillagtúrákon résztvevőként szerzett tapasztalataink igen jól jöttek! Habár a területre később kikerkezők egyike-másika

eltévedt, de pl. baleset nem történt, a menet szervezeten, fegyelmelzetten folyt, a csatlakozott külső érdeklődők, és a diákok is nagyon élvezték, rengeteg pozitív visszajelzést kaptunk. A jövőbeli hasonló éjszakai sétákra nézve körvonalazódott a teljes koreográfia, így már merhetünk gondolkodni egy 2016-os országos meghirdetésben is! Ez alkalommal a Kiskunsági Nemzeti Park területileg illetékes szakértői nem tudtak részt venni a csillagtúrán, de a jövőben ők is szerves részét képezik a programnak, hiszen a terület állat- és növényvilágát ők tudják bemutatni – a mi reszortunk csak az égbolt.

A csillagvizsgáló munkatársai közül Hege-düs Tibor és Jäger Zoltán végezte a szervezést, az MCSE Bácskai Helyi Csoportja részéről pedig Kernya J. Gábort, Görgei Zoltánt és Varga Zoltánt kell megemlítenünk. A Türr István Szakközépiskola tanári kara részéről Gugánné Tisztartó Ágnes és Hal Viktornét, a Jelky Szakképző Intézetétől pedig Garab Mártát illeti elismerés, akik a motorjai voltak a diákok szervezett és biztonságos vezetésének a program elejétől a legvégéig. Aki most nem tudott eljönni, ne bánkódjon... bizonyosan lesz még sok ilyen program, csak figyelje mindenki a honlapunkat, híreinket!

Hegedüs Tibor